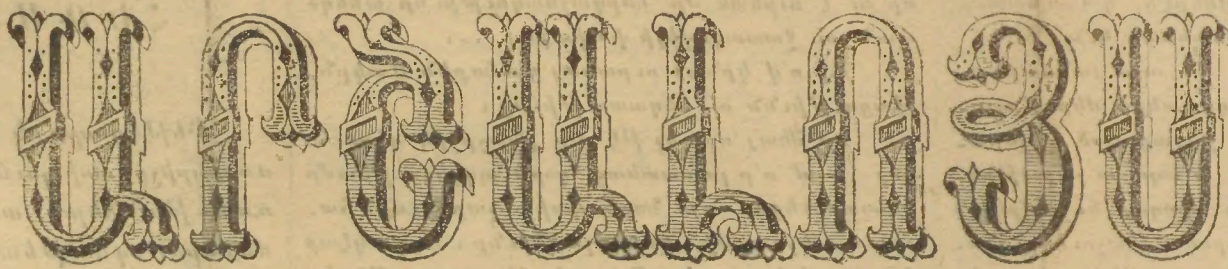

ՏՐԵՆԻ ՏՆՈՐԷՆ

Ե. ԲՈՐՈՍՅԱՆ

Նամակ կամ որ եւ է
գրութիւն պէտք է ուղղել առ
Տնօրին ԱՐՇԱԼՈՅՍ րազրի
ԳԱԶԻՐԷ (Եգիպտոս)

ՔԱՆՈՒՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԵԳԻՊՏ ՈՍԻ ԶԱՄՍՐ	
Տարեկան սոյ գրանիւն	60
Վեցամսեայ	35
ՕՏԱՐ ԵՐԿՐՈՐԷՐ	
Տարեկան	20
Վեցամսեայ	12

B. TOROSSIAN
Direc.-propr. du journal arménien
ARCHALOUYCE
LE CAIRE (EGYPTE)

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՏԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՔԱՆՈՒՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻ ԿԱՆՈՒԿ
Եւ թղթատարի ծախքը
Խոնարարութեան վրայ է :
Խոնարարութեան ուղղութեամբ
գրութիւնք է՝ ԵՆ ՏՐՈՒՐ
ԱԶԳԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԻ
Կանխիկ վճարելի են

ԱՅԺՄԵՈՒԹԵԱՆՑ ՅՈՒՐՁԸ

Ինչպէս ուրիշ շատ մը հայաշատ կեդրոններ, նոյնպէս և Եգիպտոսէն ալ ընդհանրապէս ինչպէս մը, երբ քահանայի իրենդիր կ'ըսեմ, կը տեսնեմ թէ աչէն ու ձախէն չարածճի ակնարկներ կը նետեն վրայս. յանցանքը իմն չէ, քահանաներն են որ տեղի կ'ուտան դժգոհութեան : Քահանայի ինչպէս քրօնիկ հիւանդութեանց նման ժամանակ առ ժամանակ երևան կ'ելնեն մեր մէջ : տեսակ մը համաճարակ ուրուն չիճուկը դժբաղդարար դեռ գտնուած չէ... գէթ հայ կղերին համար : Ենթադրուած քահանաներ չեն պակտիր մեր մէջ : Ժեմկուոյ, պիտով, դաւաճան, սանկ քիչ մ'ալ սատանայի գեր կատարող, և ինչ. բայց չեն գիտեր իր որ քմահաճոյքին տեսարով տանը մէջ պատարագ ընող քահանայ տակաւին լսած չէի, ատիկայ ալ հոն պատահեցաւ վերջերս : գործը ինքնին նորութիւն մ'է, բայց դժբաղդարար անտիրոջ նորութիւն մը՝ որ ցուրտ սպառնալով մը կը թողու հանրութեան վրայ և կրնայ քար դայթակղութեան լինել : յուսով ենք թէ Ս. Առաջնորդը պիտի փութայ սնորհները զարժանն միանգամ ընդ միշտ վերջ մը դնելու համար այս տեսակ աղտոտ լինելներու :

Առ այժմ՝ այսպիսի, եթէ հարկ լինի կրկին պիտի անդադրուանք այս ինչորոշ քահանայի անհամ լինելիք մը վերջ անցնինք շահեկան լուրի մը :

Եգիպտոսէն մասնաւոր վրայ հասնում ալ կ'աւելնայ : « Արշալոյս » է և « Նոր-Օր » վերջ « Արտեմիս » մը : « Արտեմիս » ի երևումը ո՛չ միայն տեղային-ազգային, այլ ընդհանրութեան տեսակետով իր կարեւորութիւնը ունի, որովհետեւ՝ եթէ չեմ սխալիր՝ ունեցած չենք մինչև այժմ թերթ կամ հանդէս գրել-խառնարար կնոջ հարցով զբաղող :

Հայ կնոջ ինչորոշ վրայ անսպառ նիւթեր կան գրեթէ, որովհետեւ անիկայ դեռ չի շահագործուած հանք մ'է : հայ կնոջ իրեր օրիորդ, իբրև մայր և իբրև տանտիրուհի : հայ կնոջ տան մէջ և տունէն դուրս : ընկերութեանց ինչպէս նաև ազգային գործունէութեան շրջանակին մէջ : հայ կնոջ զարույց ընթացքին մէջ : գաւառացի կնոջ ինչպէս նաև մեծ կեդրոններու կնոջ : մանկավարժութեան հետ՝ առտիկն սնտեսու-

թեան կարեւորութիւնը հայ կնոջ համար : թէ ինչ աղտոտ սպառնչներ կան, զորս հայ կնոյ մը ժամանակը և միջավայրը ինչ կատի առնելով կրնայ օգտակարապէս ընդգրկել : Եւրոպայի և Ամերիկայի մէջ կնոջ կատարած դերը, և ինչ. և ինչ : Ինչպէս կը տեսնենք նիւթը շատ ընդարձակ է : աւելորդ է ըսել թէ շատ ալ հեշտին չ'է այս տեսակ նիւթի մը վրայ ձեռնհասօրէն գրելը, որովհետեւ բազմակողմանի հմտութիւն մը կը պահանջուի լինի՝ ազգային կեանքի լինի՝ արևմտեան քաղաքակրթութեան « Արտեմիս » ծրագիրը տեսած չեմ : սա յայտնի է թէ՛ որքան ալ խոնարհ լինի ան, դարձեալ կ'երևակայեմ թէ բաւական ծանր լինելու է : բայց գժուարութեանց առաջ ընկնելը տրկարներու յատուկ է և հակառակ գործին մեծութեանը յոյս մեծ ունինք թէ՛ « Արտեմիս » իր շուրջը հաւաքելով մամուլ մէջ առնու մը ունեցող կնոյ գործներու խումբ մը, պիտի կարենայ արգարայնել իր վրայ գրուած յոյսերը : Հայ գրագիրութիւններ ստուգիլ ցանցաւ են, բայց վերջապէս ունինք, և այդ ալ աստիճան մը միջնակարգի են : Հայ կնոջ գործունէութեան հարցը աւագ կարեւորութիւն մը ունի, որովհետեւ զարգացեալ մայրեր պատրաստելուն մէջն է ազգի մը բարոյական բարձրացման գաղտնիքը : գործ մը որ նպատակ ունի այս տեսակ գործի մը յառաջացմանը սատարելու արժանի է ամեն գնահատման : Չեմ կարծեր թէ եգիպտոսէն զլանան իրենց քաջալերանքը : « Արտեմիս » հայ մամուլին մէջ եղական տեղ մը գրաւելու կոչուած է, յաջողութիւն կը մտաւորենք :

ՅԱՐ . Լ . Ս . ՇԱՄԼԵԱՆ

ՄԱԿԸՆԹԱՑՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏԵՂԱՏՈՒԹԻՒՆ

Նախակրթարանի նստարաններու վրայ մեզի սորվեցուցին որ երկրագունդին մեծ ծովերը իրենց անհզազոյ և համայնակու բարկութեան զատ ունին նաև անշուշտ և պարբերական շարժում մը, որ կը շեշտուի ահագնատարած ջուրերուն մէջ կէտի վրայ ցածնալով կամ նըռազելովը, և՛ միեւնոյն ժամանակ՝ ուրիշ կէտի մը վրայ բարձրանալով կամ աւելնալովը : շարժում՝ զոր աշխարհագիրները կը յատկանշեն Տեղատուութիւն և Մակընթացութիւն բառերով : Յայտնի է որ՝ այս պայմաններուն տակ՝ ջուրը իր ծաւալէն կամ քանակէն բան մը չը կորսնցնէր : անոր շարժումը և կշիռը կը մնան ինչ որ էին այդ շարժումէն առաջ, որ՝ պէտք է ըսել՝ չ'ուշանար իր հակաշարժումն ունենալու, միեւ-

նոյն օրէնքով : Թերեւս նախախնամապէս հաստատուած օրէնք մ'է՛ զա՛յն բնութեան ներդաշնակութիւնը անեղծ պահելու համար :

Բայց մարդկութեան գիտուն կոչուած դասակարգը, իր՝ ամեն երևոյթ բացատրելու յաճախ ինքնախար ունակութեամբ, ծովերուն այս շարժումը կը վերագրէ լուսնոյ ազդեցութեան : Ճիշտ են ինչպէս լուսնոյ ազդեցութեան, եթէ հետաքրքրուինք գետնալու ինչոյն և և ինչպէս ը այն խաղին, որով գիշերներու թագուհին կը սիրէ մեզ հրճուեցնել, այն ստին վերոյիշեալ պարտնները բաներ մը կը մըմտան ակնհերե խոթողութեամբ մը և մեզ կը զրկեն ան լուսնի :

Ուզողը կրնայ կրկն կամ իջնել երկրագունտին այդ ստանացած (այս ալ գիտուններուն խօսքն է) նստիչային հողին, այսինքն՝ սառնակոյտերուն վրայ, և հոն կատարեալ յագուրդ տալ իր հետաքրքրութեան, որով՝ բարեբաղդաբար՝ զերծ է այս առողջը գրողը :

Սակայն ազնուութիւնը կ'ունենամ ձրիաբար ազգարարելու այդ օղային ճամբորդութեան փափաքողներուն որ՝ քրտնացի մեծահամբաւ վրայտան ժիւղ վէրն կրնայ մանրամասնուած ուղեցոյց մը տալ իրենց : այդ տարօրինակ անձը՝ տարիներ առաջ մարդկային էակներ, շուտներ, կատուներ, հաւեր, արգաղանք զրկած ըլլալով այդ գիշերաշրջիկ մեղախոստ զեղուււոյն գիրկը... թնդանթի ուսման մը միջոցաւ, որուն մէջ ուղեւորները զօրեւոր անգամ կը խաղային :

Բայց դառնալով իմ նիւթիս, պարտ կը համարեմ յայտարարելու որ, հետեւելով զպրօցական օրերէն ի վեր մտքիս մէջ սպառնալու համոզումին, վատաբար կրնայի վիճաբանիլ-և ինչ թափով - որ և է մէկու մը հետ, եթէ այդ որ և է մէկը յանդէսը գաղափարը յայտանել, թէ Ովկէաններու այդ կրկնական շարժումը կրնայ տեղի ունենալ նաեւ ցամաքի վրայ : և այդ ալ ո՛չ թէ ծառի, փայտի, լեռի պէս անբան, անզգայ, հետեւաբար սարուկ, ուրիշ անարգ և միայն բազիլներու մէջ փայլելու ստանմանուած տարրերու մէջ, այլ ուսումնաբի, գիտութեան, բանավարութեան արփիազեղ և կատարած հոսանքներուն մէջ :

-Եթէ կարելի է, քիչ մը պարզ խօսեցէք :
-Աւելի՞ պարզ : լաւ : Մտիկ ըրէք : Գործը այնպէս կը պահանջէ որ սաղին անդին սըլըքսամ՝ ամեն ուրբաթ, սոսնց՝ կ'արժեմ իմ այդ ընթացքովս մեղանչելու ո՛չ Ենովային դէմ, և ո՛չ Կոստանդ կոյսեր դէմ : ուրբաթ օրը չ'ըլլալով ո՛չ առաջնոյն Ս . շարժումը, և ո՛չ վերջնոյն կիրակին... Արդ, անցած ուրբաթ ալ իմ ծանրաբեռն անդործութիւնէս յոգնած խոնջած սրճարան մը մտայ և Աղէքսանդրիական թերթ մը առի ձեռքս : Առաջին բանը որ աչքիս զարկաւ « Աղէքսանդրիոյ նոր Համալսարանը » խորագրով յօդուած մ'էր, որ կը տեղեկացնէր այդ նոր հաստատութեան վրայ : Անն ազգէ, ամեն դաւանանքէ ունիւղիրներ պիտի ընդունուին ձրիաբար, և քաղաքին տա սջնակարգ բրօքէսէօրները պիտի դասախօսեն նմանապէս ձրիաբար, այլեւայլ նիւթերու վրայ, և առ այժմ երկը ընդունով, Արարելն, Ֆրանսերն և Իտալերն : Յօդուածագիրը լիայոյս էր որ ի մօ-

տոյ Անգղիերէն եւ Գերմանիերէն գրաստութեան... Կարգացի, խորհրդայն եւ այս յանկարծա-

Բարգառակ՝ բայց միթէ հնար է բողոքա- տել լոյսը խաւարին հետ . անձնութեան ինքնա-

Թերեւս կարելի էր Աղէքսանդրիական յիշ- եալ հաստատութեան մօտեցնել — հետեւէն, ո՛հ,

Երբ՝ իբր այրած սրտի մխիթարանք՝ ես այս մտածումը կ'ունենայի, յոնկարծ բարե-

Աղէքսանդրիոյ Համալսարանին անձայն անշուղ բացուիլը ինքնայորդ մակընթացու-

Բ Ա Ն Ա Ս Ի Ր Ա Կ Ա Ն

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ (6)

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԸ ԿԱՄ

ՊԱԽԱԼ ՍԱՐԳԻՍԻՆ ԱՆՈՒՆԸ

(Շարն . Եսիտոյ քիւռն)

Կարել սուաւ թուղթը եւ սկսաւ բաժնել, կանոնաւորութեամբ մը, հոգատարութեամբ մը,

Խաղը դեռ չ'սկսած, հինգ վայրկեանի վի- ճարանութիւն մը տեղի ունեցաւ թէ ինչի՞ պի-

— Հայտէ՛ տղաքներ, ձեզ նայի՛մ, ըսաւ տանաէրը չտկուելով . աչու՛րնիդ բացէ՛ք Տե մեղ-

Ու աչքը բոլորակի պտտուեց, աննկող ի- րեններուն սուած նշանները եւ միեւնոյն ա-

որ եւ է արեան մը ներդաշնակութիւնը անդժ պահելու ջատագովելի փափաքով . . .

Այ ո՛վ կրնայ ուրանալ դամաքին Մակըն- թացութիւնն ու Տեղատութիւնը :

Կը մնայ որոշել թէ ո՛ր քնաշըջիկ գեղուէ- լոյ, կամ ո՛ր լոյսատեաց հզօրի ազդեցութեամբ կատարուեցաւ այս նորատեսիլ շարժումին հա-

Փափաքելի էր միայն գիտնալ թէ այս շար- ժումը երբէք պիտի ունենայ իր յետագործ շար- ժումն ուլ, ծովերու շարժումին յար եւ նման :

ՏՕՔԹԵՈՒ ՆԵՎՐՈՒՋ

Իր ընտելութիւնը փոխադրած է Շարա- էլ — Մանախ, նորաչէն պանք Սթոմանի դէմի կարգը, Մէլզօն Հէլլէր թիւ 28, ա-

Հիւանդ կ'ընդունի ըստ առաջնոյն ա- ռաւօտեան ժամը 8-9 և կէս օրէն վերջ ժամը 3 էն 5 :

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՌՈՒԹԻՒՆ

Տիար Կ . Միհանօֆ Գահիրէի Հայոց նու- րակազմ ՀՐԱՏԱՐԱԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ սրտատապած « Այդպիսի Մահմանադրութիւն

Սոյն հաստատութեան վրայ խօսելու տալիւ, հարկ կը համարինք ազգարարել մեզ ուղղուած անձանօթ ստորագրութեամբ նամակի մը հեղինակին թէ՛ արգէն կատար-

երերալ, ոգեւորուել, խօսիլ, պատմել խօզե- րուն աշխարհակալ փառքը կամ պոշիւրուն սղքա- գին սնանկը, ամօթահար պարտութիւնը, Գէմ-

« բառի » ն մասնուած էր շատ երկպառակու- թեանց եւ անկարգապահութեանց . մէկ քանի ինքնագլուխ հրամանատարութիւններ կային հոն,

— Աղջիկ, բունիկն դնա՛, կամ, մնտկելով եկու՛՛ր, կամ գուրս ելի՛ր . . .

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

Ինթերպուրկ 17 Մայիս . — Բիէվի կա- ռավարիչը ստիպուած է տեղի ունեցող խը- ռովութիւններու առաջն առնել ժամտար-

Կ . Պօլիս 20 Մայիս . — Սուլթանի հը- րամանին համեմատ, օտար նամակատանց խնդիրը արգէն փակուած կը նկատուի ի նը-

Կ . Պօլիս . 21 Մայիս . — Սուլթան Մու- րադին ի նպատակ թիւրքերու յոյցերը կա- ռավարական շրջաններու մէջ երկիւղ կը պատճառեն . կատարութեան բոլոր ու-

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Մօսկուս կը հաւատէ թէ՛ Ն . Բ . Խտիվը շուտով պիտի ստորագրէ ներման թուղթը Արապի, ինչպէս նաև Ալի Ֆէհմի փաշաներու, որոնք 1882 ի խռովութեանց հեղինակներն էին :

— Իրօրիէն հետեւալը կը քաղենք . Պ . Չարեհ Սըվաչլի, նախագահ Աղէքսանդրիոյ Հայոց Բարեգործական ընկերութեան, իմա- նալով որ տեղւոյն Հայ աղլկանց վարժա- րանը դաշնակ չ'ունի, բարեհաճած է անոր նուիրել « Պուասըլօի » գործարանին արտա- գրութիւններէն հոյակապ դաշնակ մը :

« բառի » ն մասնուած էր շատ երկպառակու- թեանց եւ անկարգապահութեանց . մէկ քանի ինքնագլուխ հրամանատարութիւններ կային հոն, իրարու մրցակից : Նախ եւ առաջ հոն էր բանջարավաճառ Գրիգորը, որ, ինչպէս կը գուշակէք, իր պիտերուն պատուոյն չ'էր ձգքր ու- րիչէ մը հրաման ընդունիլ : Մանաւանդ որ խելքը միտքը Պախալ Մարգիսը յաղթել էր, եւ կ'ուզէր ինք « բոմանտա ընել » յաղթութեան փառքը ամբողջ ինք գրպանելու համար : Եւ խոսքը շողալուստուն պէս խոշոր ջարդող մէկը որ ամեն անգամ Պախալ Մարգիս խաղ մը առնէր — միշտ ալ տոնելու վրայ էր . — կը խօստանար իր ընկերներուն յաջորդ խաղին խաբուք ընել : Փուճ խօստում, իր ընկերներուն մէջն էր ետզուանի Յակոբը, նրբամիտ մէկը, որ խոշոր պիտերի եւ խոշոր խօսքերու շատ կարեւորութիւն չ'էր ըն- ծայեր, ոչ կ'ազդուէր անոնցմէ, ոչ ալ կը խաբուէր : Բանջարավաճառին խելքին բնաւ չ'էր հաւնած, եւս նուազ անոր խաղալուն եղանա- կին : Ինք կ'ուզէր հրամայել, Եօթնամասունոց կիին մը եւս կար, սխտորի պէս պառաւ ու ճեւ- մակ, որ պզտիկուց ի վեր Սկամպիլ խաղալուն, լուսահոգի Մանասի Մարաբոս աղային հետ քանի՛ քանի՛ անգամներ խաղացած ըլլալուն հա- մար, եւ յանուն դեռ չ'եմ գիտեր ինչի, ոչ մէ- կուն կը հաւնէր ոչ մէկալին, միշտ կը արտըն- ջար, կը քննադատէր, եւ ինքն իր գլխուն կը խաղար : Չորրորդ աղջիկ մըն էր, քսանը ան- ցուկ, սեփ սեւ իրարու միացած յոնքերով . թուխ մորթին վրայ բոցաւայի ճշմարիտ ծեփով մը : Անմոռնջ կը խաղար . բայց յաճախ շուա-

—Ժանտախտի մի դէպք պատահած է կիրակի օր Ալէքսանդրիոյ մէջ. տեղացի վարակեալը հիւանդանոց փոխադրած էն :

—Մահահմէտ պէյ Սէյիտ էլ-Սալի-էլ-Օսթա ընկերութեան նոր սպանը ն . Բ . Խտիլին ներկայացուցած է ծրագիր մը որով խնդրած է Ալէքսանդրիոյ մէջ տեղացւոց համար հիմնել արհեստներու և գեղարուեստից մի վարժարան : Ն . Բ . Խտիլը ուրախացած և իր գոհունակութիւնը յայտնած է անոր այս գովելի ձեռնարկին համար և խորհուրդ տուած է որ տեսնուի Ն . Բ . Ռիազ փաշային հետ և անոր նախագահութեան տակ հանգանակութիւն մը բացուի :

—Երէկ հրդեհ պատահած է Ալէքսանդրիոյ Միննէթ-էլ-Պասալի կողմերը Մահմուտիէ շրանց ըին եղբրքը : Երեք ժամ անընդհատ տեւած է . պատճառը յայտնի չէ , իսկ վնասը կը հաշուեն մօտ 1000 ոսկի :

—Մեր ստացած տեղեկութիւններուն նայելով , Պատ . Երեսփոխանական Ժողովոյ վերջին նստին մէջ ընտրուած Քաղաքական Ժողովոյ անդամներն հետզհետէ կը քաշուին , այնպէս որ այժմ գրեթէ կազմալուծեալ վիճակի մը մէջ կը գտնուի այն ինչպէս կը հաստատեն :

Մեր մէջէն շատեր բերանարաց Գեր . Առաջնորդին գործունէութիւնը տեսնել կը ցանկան , բայց առաջնորդը միայնակ վիճակի մը մէջ ինչ կարող է գործել . ուր տեսնուած է որ առանց զինուորի զորապետ մը կուրի և յաղթանակներ տանի :

Պատի խնդրէինք մեր Պատ . Ժողովականներէն որ քիչ մը յարատեւութեան ոգի կրեն , և ինչ որ մեր ազգին Սահմանադրութեան օրէնքները կը տրամադրեն , այն տաներ գործեն ի գոհունակութիւն Հայ Ժողովրդին :

—Այս առաւօտ ժամը 5 ին ատենները Տարպէլ Ահմադի Սանաարիյէ փողոցի տան մը մէջէն յուսահատական ճիշերու ձայներ կը լսուին որ քանի մը վայրկեան յետոյ կը դադրին :

րած կը մնար , չ'զիտնալով որ ո՞ւ հնազանդիլ , բանջարով ճանախի թէ միւսին :

—Ինծի նշան ըրէք , կ'ըսէր Գիրգոր , տիրապետական :

« Եազմածի » Յակոբ ուսերը կը թօթուէր արհամարհանօք և առանց կարեւորութիւն տալու այս խօսքին , ինքն ալ կը հարցնէր ընկերներուն թէ ինչ ունին : Երկու մրցակիցները սակայն իրարու չ'էին հաղորդեր իրենց թուրթուրը . սակէ կը ծագէին սխալներ , անակնկալներ :

—Ախրար , ինչ ունենալդ չ'ըսես ինծի ին անոր կիտի խաղամ :

— Հէլէ զուն քու ոյիկը խաղամ , ևս զիտեմ իմ խաղալիքս :

Կը խաղային . նայիս բանջարով ճանառը կը պոսար յանկարծ :

—Ախրար , քովդ պէյ կայ եղեր նե ինչո՞ւ չ'ես ըսեր կոր ուր ասնաք է . զիտնայի նե խօզ չ'էի նետեր . պարապ տեղը խաղը վրայ տուինք : Ա և կախ մըն է կ'սկսէր . Պատիլ Սարգիս քթին տակէն կը խնդար ու կ'օգտուէր :

—Ինչ խաղամ , կը հարցնէր յաճախ աղջիկը :

—« Զրթը » մը կ'ըսէր բանջարով ճանառը .

—« Մեծ սայի » ունիս նե նեաէ , նուրի'կ , կ'ըսէր Եազմածին :

—« Զրթը » մը կ'ըսեմ կոր քեզի , կը կրկնէր բանջարով ճանառը պիտեղը ոլորելով : Ի վերջոյ աղջիկը պիտեղուն կը հնազանդէր . Եազմածին կը մրմոռար :

— ... սակ խապտի եօք :

Ոտակոնութեան լուր տրուելով քանի մը պաշտօնեաներ եկած և յիշեալ տան գուռը կտրելով ներս մտած և 19 դանակի հարուածներով սպաննուած տեղացիի դիակ մը երեսն բերած են :

Մարդասպանը որ նոյնպէս տեղացի է և իր զինն քով կը գտնուի եղբր , պահականոցը փոխադրուած և հարցաքննութեան ենթարկուած է :

—Պէ՛հէրա գաւառի Շէպրաքի գիւղին մէջ վաղը առտու ժամը 8, 30 ին կախազան պիտի բարձրացնեն Իւսուֆ Իսմայիլ էլ-Քալի անունով անձ մը որ սպաննած է իր քենին երկու զաւակներովը :

ԱԶԴ

ԱՐՇԱԼԱՅՍԻ Տարանէն մաքուր թըղթի վրայ շքեղ տպագրութեամբ արդէն լոյս տեսած է ԱԶԴԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ԳԻՐՔԸ՝ որը երկար տարիներէ ի վեր սպառած էր :

Այս ութ ու կէս երկսիւնակ մեծադիր Փօրմայով գիրքը Գահիրէի Հայոց Հրատարակչական Ընկերութեան երախայրիքն է :

Կը վաճառուի « Արշալոյս » ի Խմբագրատունը՝ և ի ԿՌԱՆ ԳԱՅԻՆ ՇԻՆԷ, Տիար Գառնիկ Սիրունեանի ռեփական սրճարանի մէջ : Իւրաքանչիւր օրինակի գինն է ԵՐԵՎԱՆԻՔ :

Խ Ա Ռ Ն Լ ՈՒ Ր Ե Ր

ԹՐԱՆՍՎԱԼ . — Բրէթորիայէն եկած նոր նամակով մը Թայլի թղթակիցը կը հաստատէ թէ Թրանսվալի արեւելակողմը , Տէլակօայի գծէն 50 մղոն հեռու և հարաւ 15 ի չափ Պօէր գոմանտունը կան , որք մասնակի կը գործեն : Ասոնցմէ 2 գոմանտո մասնաւորապէս զբաղուած են երկա-

Յանցանքը իրարու վրայ կը ձգէին ամեն անգամ որ սխալ բան , նոր պարտութիւն մը տեղի ունենար :

—Սա խաղն ալ վրայ տուիր . . . քը չիտանն նե խօսակցա չ'են ըներ :

—Ես սահա քու սիւնիլիլիդ զառ կրնամ տալ , « ա՛ չ'օճուի » :

—« Եալաչ կէլ » , կ'ըսէր Եազմածի Յակոբ :

—Կուր մ'ընէր ճանալմ , կ'ըսէր Պատիլ Սարգիս , իրարու գլուխ պատասեցէք . ևս մեծ հարուած մըն է նայիս կը զարնէր , մեծ ժողովրտութեամբ մըն է կ'ընէր թուալից թուրթուր , այն փառայից ժողովրտութեանը նորոց համար կ'ըսեն « Սեղրտա էօրիւսի » , ակնարկելով թերեւս ին ատենները մեծած Սեղրտա անուն մեծանուն մը որուն յուղարկուորութիւնը շատ չքեղ եղած է , « մեռելը » շատ բազմութեամբ ևս չըքով « վերցուած » :

Նայիս յանկարծ յաղթութեան բարձրագոյն ազազակ մը , Սարգիսին խուճբէն

—Խարուտ :

Խեղճ բանջարով ճանառին կէս ժամէ ի վեր ետեւէն հեւ ի հեւ վազած խաղառն է որ թշնամի բանակը անցիր է : Ինչ ամօթ պիտեղուդ համար , ո՞վ Գիրգոր . ա՛լ անիլէ՛ զանոնք : Բանջարով ճանառին սրտնեղութիւնը վերջին ստաիճան է , իսկ Եազմածին բարկութիւնը ալ չափ ու սահման չի ճանչնար : Զեռքը ուժով մը սեղանին կը զարնէ :

—Չ'իմ խաղար . ասանկ սակխախախա իօւնակցա չ'ըլար :

—Վու՛յ մարդ , ինչ կ'ըսես կոր . . .

—Սու՛ս կ'ընի , զուն մի խառնուիր խօսքի :

Թուրիները քանդելու և կտր կառարուճրեր բռնելու համար :

Ալ այնչափ վարպետ դարձած են ու ժանակէ զնոյն զնելու արուեստին և պայթուցիկը այնչափ ճարտարօրէն կը դնեն փայտեայ traverse ներուն սակ որ շոգեկառքը անցնելուն պէս պայթուածը անխուսափելի է :

Բրէթորիայի և Գոմաթի-Բօրթի (Բօրթուկալեան սահմանադրու) մէջտեղ երկաթուղին պահպանուած է 15000 անգղիացիի կողմէ բայց 100 հարիէ բաղկացած 2 գոմանտուններու կը բաւէ ամեն կէտերու վերայէ երկաթուղոյն վրայ յարձակիլ : Ասկէց զատ անգղիացի զինուորները այնչափ յոգնած են անդադրուճ տեղափոխութիւններով որ իրենց ընել կուտայ անընդհատ թըլնամիլ մը շարժուած քնեղը . ալ գրեթէ ազգու հակուղիքն մը չ'են կատարեր :

Եւ ինչ որ կ'անցնի Տելակօայի գծին վրայ , նոյնը կ'անցնի նաև երկու հասարակապետութեանց բոլոր երկաթուղոյ ցանցերուն , նոյնպէս նաև Քաշի գաղուլթին մէջ : Ասոր համար է որ Գրատօք գաւառին մէջ երկաթուղոյ երթևեկը բոլորովին դադրած է :

Թայլի թղթակիցին պէս Մօնիկ Լիքորի թղթակիցն ալ կը յայտարարէ թէ բանակը բոլորովին ուժաստատ է , թէ՛ զինուորները առ նուազն 6 ամիս հանգստի պէտք ունին , թէ՛ կառավարութիւնը չ'ուզեր և չ'կրնար օգնազօրք զրկել , և ոչ ալ հաշտութիւն կնքել :

ԱՆՇԻԱՆԱԿԱՆՆԵՐԸ . — Իտալացի անիլիանականները դարձեալ գործի վրայ են . Մալթայի մէջ վերջերս արքեպիսկոպոսարանի պատուհանին տակ պօմպ մը պայթեցուցին , որուն երկար պատրոյգը թոյլ տուած է որ անիլիանականները անվտանգ փախչին . բարեբաղդաբար պօմպի հետեանքը վտանգաւոր եղած չ'է :

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԱՐԴԱՀԱՄՍՐ . — Ներկայիս 23, 023 այր բժիշկներ կան ամբողջ անգ-

—Ինծի նայէ՛ , կը յարէ բանջարով ճանառը տակկերէն , բերնէք էլած խօսքը գիտցի՛ր , էչն ալ զուն ես սակխախախա ալ :

—Բարկանոյ՞ք ևս մի . . . հայոյ՞ք , ըսաւ անգղէն Մըխլայըճի Միհրանը որ քիչ մը զպրօցի երես տեսած ըլլալուն ևս քիչ մըն ալ տիրացութիւն ընելուն շնորհիւ գրաբար քանի մը ստուրթիւններ ևս առածաւոր խօսքեր գիտէր զոր ըստ պարագային փոփոխելով կը յիշէր : Իր գիւտերէն մէկն էր « բարկանոյք ևս մի հայոյ՞ք » ը զոր ամեն կողմի ասան կը գործածէր իր հանգարտեղուցիչ և Եպիպոսական մալիշը չ'էր գիտեր խեղճը :

Եազմածի Յակոբ աչուրները դարձուց այս նախախիտքին , Յիշոց մը արձակից զոր չ'ենք ուզեր յիշիլ հոս : Բանջարով ճանառը պատասխանեց : Երկու մարդոց կիները ևս զաւակները գող ելան . բարեբաղդաբար՝ Տանտէրը որ ասանկ բաներ չ'էր սիրեր իր տանը մէջ , մասնաւոր իր անունին գիշերը , մէկէն սանձեղ մեր երկու ոտիներուն վրէժնոց զայրոյթը :

—Է՛ աղայութիւն չ'ուզեր ըսաւ , խոճոռ գէ՛քով ևս առարկութիւն չի վերցնող խիստ չեղտով մը . ևս իմ տունս կուր չ'եմ ուզիր . վերջը բերանս կը բանամ հո՛ւ , գիտցած եղէ՛ք : Այս խօսքերը մոպակոս ազգեցութիւն մը ունեցան , փոթորկած ծովուն վրայ թափուած ձէթին պէս : Թայլին մէջ ամեն մարդ կը վախար Պատիլ Սարգիսին որուն զայրոյթը ամենի էր , թէև հազուադէպ : Ման աւանդ որ կ'արելի էր վշտացնել կոչնատէր մը որուն մեղքները քիչ մը ետքը պիտի ուտէին . . . Մեր երկու պատերազմիները հանգարտեցան իսկոյն . սուրբնին պատեանը գրին նորէն . ըսիլ կ'ուզեմ լեզունին ներս քաշեցին :

(Շարունակելի) ԴԻՏԱԿ

դիական Կայսրութեան մէջ . բոնէ է մէկ ըմբռնել իւրաքանչիւր 1393 ընտելի վրայ . Լոնտոնի մէջ միայն 3837 ըմբռնել կայ , մէկ ըմբռնել ամեն մէկ 4007 ընտելի վրայ . Անդրիայ ուրիշ մեծ քաղաքներու համար ալ նոյն թիւերը համեմատական են . Կին բը- ժիշկներու թիւը մեծ է . 1899 ին 337 էր միայն :

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒՊԻՒՆ ՄԸ ՊԸ- ԲԱՉԻԼԻՈՅ ՄԷՉ ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԱՆ . — Անցեալ Մարտ ամսուն Պրէզիլի Մառանհաս նահանգին մէջ Հնդկիները յարձակած են Իտալական մի կարեւոր առաքելութեան վրայ , որոնք գնացած էին այդ կողմերու վայրերինըրը աւետարանական գործներու :

Բազմաթիւ Միլանցի քափուշիները և Կէնուացի քոյրեր նահատակուած են : Թօմ վէշէրայի հրամանատարութեան տակ կամաւորներու խումբ մը կազմուած է կրօնաւորներուն օգնութեան համեմու համար :

Իտալական լրագիրներ այդ առաքելութեան վրայ խօսելով կ'ըսեն որ բոլորովին նահատակուած են . 10,000 լաւ զինուած Հնդկիներ կը պաշտպանեն երկրին բոլոր հարգակցութիւններ :

Մառանհասի նահանգական վարչութիւնը 200 կանոնաւոր զինուորէ բաղկացեալ խումբ մը ևս տրամադրած է այդ առաքելութիւնը փրկելու համար . բայց փախ կայ որ այս ոչ թը անբարար պիտի նկատուի և թէ Հնդկիները քաջալերուած իրենց նախկին յաջողութեան վրայ պիտի աւելի գըրգուտին և սպաննութեան գործը աւելի յառաջ պիտի մղեն Պրէզիլի այդ նահանգին մէջ :

ԳՈՐԾԱՌՈՐՈՒՀԻ ԿՈՒՉՈՒԻ

Գերձակուհի Տիկին Է . Ա . Ասլանեանի Աղջիկին համար գործաւորութիւններու պէտքեր կայ . փափաքողը կրնան դիմել իրեն բնակարանը ի Պապ-էլ-Լուք Հէլուանի կայարանին սնկիւնը :

ՍԱՍՈՒՆ ԵՒ ՁԷՅԹՈՒՆ

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ — ՍԻՄՈՆ ՖԵԼԷԿՍԱՆԻ ԵՒ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

Բառական ժամանակէ ի վեր տպագրութիւնը թէև աւարտած էր , սակայն ինչ ինչ պատճառներով հեղինակին կողմէն վաճառման տեղը ոչոչուած չ'ըլլալով ծանուցուեալ յապաղեցինք . ուստի տպագրական պարտաւորութիւն կը համարինք այժմ ծանուցանել անոր աւարտուել տն ընթերցասէր ազգային , որոնք կը սիրեն ազգու հայրենիք , և անոնց վերաբերեալ սրտագրու ողբերգութիւն մը :

Սոյն երկատիրութեանէն զնել փափաքողը կրնան դիմել Հեղինակին , որ ամեն օր կէս օրէ վերջ ժամը 3 — 5 Արշալոյսի Խմբագրատունը կը գտնուի :

Տպագրութիւն ԺՈՂՈՒՐԴԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻ

ՏՆԻ ՄԻՉՈՒԱ ԼԱՅՑ
ԿԵՆԱՅ ԱՊԱՅՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
 ԱՆՊԱՐՀԻ ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՐՈՒՍՏԵ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐԸ
 ԵՐԱՇԱՌՈՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳՂՈՒՆ 1 ՄԻԼԵԱՐ 563 ՄԻԼՈՆ

Ապահովագրեալներուն կը բաժնէ ամենէն աւելի շահարածիները :

Ապահովագրեալներուն արդէն վճարած է կամ ի նպաստ իրենց գումարած է 3 ՄԻԼԵԱՐ 480 ՄԻԼԻՈՆ որ գրեթէ այնպէս ուրիշ սրէ է ընկերութեան մէկ միլեար աւելի է :

Ս. ԼԷՕՆԱՐ ընդհանուր ներկայացուցիչ ի Գահիրէ

ԳՈՐԾԱԿԱԼ Ի ՄՈՒՍԻ
 — ԳԷՈՐԳ ԵԿԱՒՕՏ —

Ս Ի Ն Կ Է Ր
 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅԻՉ Ժ . ՆԱՅՏԼԻՆԿԻՐ

Պաժարի փողոց . Խաղնէտարի սեփականութիւն , Պրիսթլ Օթէլի ճիշդ դիմաց , Գաֆէ Տը Լա Պուրսի կից :

Հին եւ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲՈՒՈՐ ԲԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՉ 6500 ՄԱՍՆԱՃԻՂԵՐ ՈՒՆԻ

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները Սինկլիթ ներսն ևս ասոնցմէ մինչև ցաւոյ 17,000,000 ծախուած է :

400 և աւելի վիսյակակներով եւ մեքայկերով վարձատրուած . երաշխաւորն ոչ մեքենակեր :

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՐ ՎԱՐՉՍՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
 ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ
 Փարսի 1900 ի Տիեզերական արուեստակերպիւն մեջ ստացած է .

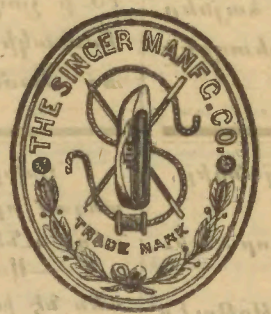
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅԵՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԻՒՄ
 ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՆԴՂՈՅ ԿԱՅԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ԹԱԳԱՌՈՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԵԱՅ
 ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն . Բ . ԽՅԻՎԱԿԱՆ ՏԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ , ուշադրութիւն գործնել իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ Սինկլիթ ի յասկանջիւն :

ԳԻՆ ՉԱՓԱՌՈՐ

Չրի գասեր և նորոգութիւններ , Սինկլիթ մեքենայից համար , յաճախողաց տուններուն մէջ :

Վճարմանց Դիւրութիւնը
 Փոխանակութիւններն մեքենայից և նորոգութիւն ամեն կաշի Մեքենայից

ՀՐԷՑ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ
 ՎԱՐՇԱՐԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
 ԿԻՐԱԿԻ 19 ՄԱՅԻՍ 1901

3030	4000	2550	1203	218	2368
2692	2699	3047	3246	3326	3731
3908	4465	5457	6078	6156	6292
7533	7759	7795	7987	8416	8662
8808	8929	9300	9569	9874	9910

ՀՆԵՎԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ
 ԿԻՐԱԿԻ 19 ՄԱՅԻՍ 1901

7491	8064	532	6572	8399	5062
2018	292	7147	9654	8049	2941
8252	3539	8016	112	5574	2267
5748	8495	2697	6468	239	8504
		1601	4098	4803	

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ
 ՀԻՄՆԵԱԼ 1 ՄԱՅԻՍ 1900

ՇԱՐԻԱ ԱՊՏԻԼ ԱՁԻՁԻ ՍԿԻՁԲԸ
 Օսկանիյե դեղարանին դիմացի փողոցին մէջ .

Ժողովրդական Տպարանին մէջ կը պատրաստուին .

Այցեխարտեր , Երջարտականներ , Գիւններ , Հրաւիրաքեր , Մանագրներ , Տեղեկագիրներ , Կանոնագիրներ , Տոմսեր և այլ և այլ տպարանի վերաբերեալ յանձնարարութիւններ կը վաճառուին հետեւեալ գրքերն .

1. ԲՆԱՃԻՍԱՐՀԻԿ ԲԱՌԱՐԱՆԻ Ա . Ե Բ . պրակներն :
2. ՈՐԲՈՒՆԻ ՈՐՈՅ Ի ԹՈՒՐԵԿԱ ՄՈՒՍԵՐ , ինչպէս կը լսենք , արդիւրուած է :
3. ՀԱՌԱՔԱՆՈՅ Հայոց Ժողովրդական երգերու :